

Zamonaviy pedagogik texnologiyalar va pedagogik mahorat - ta'lim samaradorligining asosiy omillari

Shahnoza O'tkir qizi Pirnazarova
Kattaqo'rg'on davlat pedagogika instituti

Annotatsiya: Bugungi globallashuv sharoitida ta'lim tizimidan talab qilinadigan vazifalar tobora murakkablashib bormoqda. Yangi avlodni mustaqil fikrlovchi, ijodkor, yangilikka ochiq va raqobatbardosh mutaxassis sifatida tayyorlash zamonaviy pedagogning eng muhim vazifalaridan biridir. Bunday natijaga an'anaviy yondashuvlar orqali emas, balki zamonaviy pedagogik texnologiyalar, ilg'or metodlar va pedagogik mahoratni uyg'un qo'llash orqali erishish mumkin. Zamonaviy pedagogik texnologiyalar va pedagogik mahorat uyg'unligi ta'lim sifati va samaradorligining asosiy omili sifatida namoyon bo'ladi. Ushbu birikma o'quv jarayonini samarali tashkil etish, bilimni puxta o'zlashtirish va shaxsiy rivojlanishni ta'minlashda hal qiluvchi rol o'ynaydi.

Kalit so'zlar: muammoli va nomuammoli metodlar, tanqidiy fikrlash, ITI (Ilmiy-texnik inqilob), samaradorlik, distance learning, blended learning, axborot-kommunikatsiya texnologiyalari, integratsiyalashuv

Modern pedagogical technologies and pedagogical skills - the main factors of educational effectiveness

Shahnoza O'tkir kizi Pirnazarova
Kattakurgan State Pedagogical Institute

Abstract: In today's globalization environment, the tasks required of the education system are becoming increasingly complex. Preparing the new generation as independent thinkers, creative, open to innovation and competitive specialists is one of the most important tasks of a modern teacher. Such a result can be achieved not through traditional approaches, but through the harmonious use of modern pedagogical technologies, advanced methods and pedagogical skills. The harmony of modern pedagogical technologies and pedagogical skills is manifested as a key factor in the quality and effectiveness of education. This combination plays a decisive role in the effective organization of the educational process, ensuring thorough assimilation of knowledge and personal development.

Keywords: problem and unconventional methods, critical thinking, SRI (Scientific and technical revolution), effectiveness, distance learning, blended learning, information and communication technologies, integration

KIRISH

XXI asrda ijtimoiy-iqtisodiy va fan-texnika taraqqiyoti ta'lim tizimini shakl va mazmunan modernizatsiya qilishni taqozo etadi. Ta'lim-tarbiya jarayoni samaradorligini oshirishda zamonaviy pedagogik texnologiyalar hamda axborot-kommunikatsiya vositalaridan samarali foydalanish muhim omil hisoblanadi.

Pedagogik texnologiyalar an'anaviy o'qitishdan farqli ravishda o'quv jarayonida yangi ijtimoiy va konseptual imkoniyatlar yaratadi. O'zbekiston Respublikasining "Ta'lim to'g'risida"gi Qonuni hamda Kadrlar tayyorlash milliy dasturi talablari asosida belgilangan vazifalar yoshlarni erkin fikrlaydigan, chet tillarda so'zlasha oladigan, raqobatbardosh mutaxassis sifatida tarbiyalashga qaratilgan.

Zamonaviy pedagogik va axborot-kommunikatsiya texnologiyalaridan foydalanish o'qitishning ilg'or uslublarni amaliyotga tatbiq etishga imkon beradi. Shu bilan birga, zamonaviy o'quv-uslubiy resurslardan foydalangan holda ta'lim-tarbiya jarayonini puxta rejalashtirish, oldindan prognozlash va kutilgan natijani barqaror ta'minlash mumkin.

Ta'lim-tarbiya jarayoni subyektlari mavjud ilmiy-nazariy va metodik zaxiralardan oqilona foydalanib, vaqtni samarali sarflaydi va pedagogik ijodiy faoliyatni rivojlantiradi.

Blended learning technology

Blended learning - bu o'qitishning aralash shakli bo'lib, ma'ruza orqali yangi nazariy bilimlar berish bilan boshlanadi, keyinchalik yakka yoki guruhli ishlash shakllariga o'tiladi. Mazkur yondashuvning asosiy maqsadi o'quvchining axborotni idrok etishini yengillashtirish va dars jarayonida motivatsiyani saqlashdir.

Blended learning o'quv jarayonining tezligi va intensivligini o'quvchining o'ziga moslab boshqarish imkonini beradi. Shuningdek, u elektron ta'lim dasturlari orqali individual ta'lim elementlarini qo'shish orqali samaradorlikni oshiradi.

Ta'lim mazmuni o'quvchining ijtimoiy va individual ehtiyojlarini hisobga olgan holda shakllanadi. U shaxsning kognitiv tajribasi, amaliy faoliyat ko'nikmalari, ijodiy yondashuvi va shaxslararo munosabatlarni rivojlantirishga xizmat qiladi.

MAQSAD VA VAZIFALAR

Pedagogika nazariyasida ta'lim mazmunining shakllanishi bo'yicha tamoyillar ishlab chiqilgan. Ular ta'lim mazmunining jamiyat, fan, madaniyat va shaxsning rivojlanishiga mos bo'lishini ta'minlaydi.

Mustaqil ta'lim jarayoni turli metod va shakllarni qamrab oladi. Asosiy e'tibor talabaning mustaqil ishlashiga qaratiladi. Bu jarayon axborot manbalarini tanlash,

ulardan oqilona foydalanish, amaliy mashqlar orqali malaka oshirish va aqliy faoliyatni rivojlantirish imkonini beradi.

Mustaqil ta'lim shuningdek talabalarning muloqot va tadqiqot ko'nikmalarini rivojlantiradi. Pedagogika nazariyasida aqliy tarbiya shaxsni hayot va mehnatga tayyorlashning asosiy jihati sifatida belgilanadi.

Ilmiy-texnik taraqqiyot - fan, texnika va ilg'or texnologiyalar yutuqlarini ishlab chiqarish va boshqa sohalarga tatbiq etish jarayonidir. ITI (Ilmiy-texnik inqilob) - yirik ilmiy kashfiyotlar ta'sirida yuzaga keladigan texnologik va ishlab chiqarishdagi sifatli o'zgarishlarni anglatadi.

Tanqidiy fikrlash jarayoni axborotni tahlil qilish, taqqoslash, sharhlash va xulosa chiqarish jarayonlarini o'z ichiga oladi. U o'quvchilarning fikrlashini rivojlantiradi va mustaqil qaror qabul qilishga yo'naltiradi.

XULOSA

Faoliyatga yo'naltirilgan pedagogik o'yinlar o'quvchilarning diqqat, xotira, tafakkur, ijodiy yondashuv va muammolarni hal qilish ko'nikmalarini rivojlantiradi. Shu bilan birga, ular motivatsiyani oshiradi, muloqot madaniyatini shakllantiradi va ta'lim jarayonini jonlantiradi.

Zamonaviy pedagogik texnologiyalar o'quvchilarning mustaqil fikrlashi, ijodiy izlanishi va murakkabroq vazifalarni bajarish qobiliyatini bosqichma-bosqich rivojlantiradi. Natijada ta'lim sifati va samaradorligi sezilarli darajada oshadi.

Foydalanilgan adabiyotlar

1. Musurmonova O. – Pedagogik texnologiyalar – ta'lim samaradorligi omili. Toshkent, 2020.
2. Azizxo Jayeva N.N. – Pedagogik texnologiyalar va pedagogik mahorat. Toshkent, 2006.
3. Xaitov O.N. – Kadrlarni innovatsion boshqarish. Samarqand, 2024.
4. Axrorov V., Khan A. – Mutaxassislikka kirish. Samarqand, 2023.
5. Yo'ldoshev J.G', Usmonov S.A. – Pedagogik texnologiya asoslari. Toshkent, 2010.
6. To'raqulov S.A. – Ta'limda innovatsion yondashuvlar va samaradorlik. Toshkent, 2018.
7. Omonov H.T., Xo'jayev N.X., Madyarova S.A., Eshchonov E.U. – Pedagogik texnologiyalar va pedagogik mahorat. Buxoro, 2022.
8. Muratxo'jayeva Z.B. – Zamonaviy pedagogik texnologiyalar va ta'lim sifati. Toshkent, 2025.